

Vreme: 23.07.2026 17:39

Medij: blic.rs

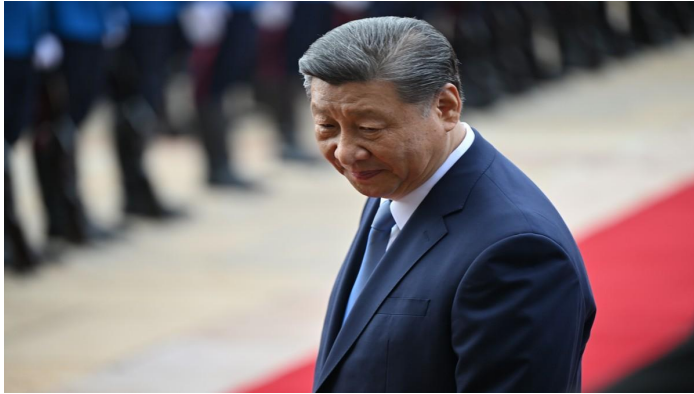
Link: <https://www.blic.rs/biznis/evropska-industrija-na-ivici-kolapsa-zbog-kine-svi-cemo-nestati/hyzzw22>

Autori: Milena Stojković

Teme: Evropska komisija

Naslov: KINA SPREMA KATASTROFU ZA EVROPU! Panika trese kontinent, stručnjaci u PANICI: "Svi ćemo nestati!"

5094

Fabrika Citribel u belgijskom gradu Tinenu proizvodi limunsku kiselinu za prehrambenu, farmaceutsku i hemijsku industriju širom Evrope skoro jedan vek. Međutim, danas se bori za opstanak. Razlog nije pad potražnje, već sve jeftiniji uvoz iz Kine, za koji evropski proizvođači tvrde da je rezultat državnih subvencija i industrijske politike Pekinga. Njihov slučaj postao je simbol šireg pitanja: može li Evropska unija sačuvati svoju osnovnu industrijsku proizvodnju ili će postati sve zavisnija od kineskog uvoza? Generalni direktor kompanije Citribel, Joris Merks, upozorava da kompanija poslednje tri godine posluje sa gubitkom i da se sada bori za opstanak. "To je pitanje našeg opstanka. Inoviramo i razvijamo nove proizvode, ali već tri godine posluje sa gubitkom. Ne možemo ovako da nastavimo. Samo je pitanje vremena kada ćemo svi nestati", rekao je za Fajnenšel tajms. Problemi belgijske kompanije nisu izolovan slučaj. Evropska industrija osnovnih hemikalija je poslednjih godina doživela niz zatvaranja pogona, uglavnom zbog sve veće cenovne konkurencije kineskih proizvođača. Analitičari smatraju da je hemijska industrija jedan od najboljih primera kako Kina, kroz kombinaciju vladinih subvencija, poreskih olakšica, povoljnih kredita i podrške lokalnih vlasti, uspeva da izgradi dominantnu poziciju u određenim industrijama. Kineske kompanije, s druge strane, međusobno se takmiče agresivnim snižavanjem cena kako bi stekle tržišni udeo, što otežava poslovanje proizvođačima iz Evrope, koji nemaju uporedivu državnu podršku. Evropska unija je još 2009. godine uvela antidampinške carine na kinesku limunsku kiselinu, koje danas dostižu i do 42 odsto, ali su i dalje znatno niže od američkih, koje iznose čak 156 odsto. Situacija se pogoršala nakon pandemije COVID-19 i ruske invazije na Ukrajinu. Evropski proizvođači suočili su se sa rastućim cenama energije, višim regulatornim troškovima povezanim sa zelenom tranzicijom i slabijom domaćom potražnjom, dok je kineska proizvodnja nastavila snažno da raste. "Nalazimo se u periodu višestrukih kriza. Evropa mora da odgovori na nepravednu trgovinsku praksu Kine. Tamo gde je trgovina fer, trebalo bi da ostanemo otvoreni, ali tamo gde nije, imamo pravo da se branimo", rekla je Silvi Lemoan, zamenica generalnog direktora Evropskog saveta hemijske industrije (Cefik). Centar kineske proizvodnje limunske kiseline nalazi se u gradu Veifangu u provinciji Šandong. Prema podacima kompanije Zhiyan Consulting, njihova proizvodnja je porasla sa nešto više od milion tona u 2012. godini na skoro 2,2 miliona tona u 2025. godini. Čak 90 odsto proizvodnje dolazi od samo šest kompanija, od kojih se četiri nalaze u Šandongu. Finansijski izveštaji najvećeg proizvođača, kompanije Weifang Ensign Industry, pokazuju koliko su državne subvencije važne za poslovanje sektora. Kompanija je zabeležila pad neto dobiti od 77 procenata u 2025. godini nakon što je propustila jednokratne subvencije koje je dobila godinu dana ranije, uključujući grantove za razvoj preduzeća i visokokvalitetne razvojne fondove. Kina nastavlja da održava povraćaj poreza na izvoz limunske kiseline od 13 odsto, čime podstiče izvoz i održava konkurentnost domaćih proizvođača na globalnom tržištu. Rastući pritisak kineskog uvoza doveo je do rekordnog broja zahteva Evropskoj komisiji za uvođenje novih antidampinških mera od 2023. godine. Belgijski premijer Bart De Vever upozorio je u martu da se Kina sve više pretvara od ekonomskog partnera i konkurenta u sistemskog rivala zbog viška proizvodnih kapaciteta koje sponzorise država i pozvao Brisel da odlučnije reaguje. U međuvremenu, radnici takođe osećaju posledice. Fabrika Citribel, jedna od samo dve preostale fabrike limunske kiseline u Evropi, koristi samo 60 procenata svojih kapaciteta, a neki zaposleni rade skraćeno radno vreme ili su

Vreme: 23.07.2026 17:39

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/evropska-industrija-na-ivici-kolapsa-zbog-kine-svi-cemo-nestati/hyzzw22>

Autori: Milena Stojković

Teme: Evropska komisija

**Naslov: KINA SPREMA KATASTROFU ZA EVROPU! Panika trese kontinent, stručnjaci u PANICI:
"Svi ćemo nestati!"**

privremeno otpušteni. Od 2019. do 2025. godine, kineski izvoz limunske kiseline u Evropsku uniju povećan je za 50 odsto. Citribel je morao da poveća svoje cene za 50 odsto zbog rasta troškova proizvodnje, a prosečna cena kineskog izvoza pala je za šest odsto. "Kineski proizvođači prodaju limunsku kiselinu u Evropi za oko hiljadu evra po toni, što je između 40 i 50 odsto ispod mojih troškova proizvodnje. Prosečna antidampinška carina od 37 odsto jednostavno nije dovoljna", upozorio je Merks. Prema Cefiku, investicije u evropsku hemijsku industriju su pale za čak 80 procenata u 2025. godini, a fabrike se zatvaraju šest puta brže nego pre tri godine. Postoji sve veća zabrinutost da bi Kina, nakon što je ojačala svoju poziciju u proizvodnji osnovnih hemikalija, mogla da se pomeri i na specijalne hemikalije, segment u kojem Evropa i dalje ima tehnološku prednost. Merks upozorava da najveća opasnost nije samo gubitak evropske proizvodnje, već i mogućnost da Kina jednog dana ograniči isporuku ključnih sirovina, kao što je već učinila sa retkim zemnim metalima tokom trgovinskog sukoba sa Sjedinjenim Državama. "Ako Kina jednog dana kaže da više neće izvoziti limunsku kiselinu, police u prodavnicama će se vrlo brzo isprazniti", zaključio je. (tportal)

